

بررسی نحوه همگرایی ضوابط معماری-شهرسازی فضاهای آموزشی با

فاکتورهای روانشناسی محیطی⁺سید علیرضا ناصحی^۱، دکتر مینا کبودرآهنگی^{۲*}

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری - گروه معماری - دانشکده عمران، معماری و هنر - واحد علوم و تحقیقات - دانشگاه آزاد اسلامی - تهران -
a.nasehi21@gmail.com ایران

۲- استادیار - گروه معماری - دانشکده عمران، معماری و هنر - واحد علوم و تحقیقات - دانشگاه آزاد اسلامی - تهران - ایران، (نویسنده مسئول)
m-ahangi@srbiau.ac.ir

چکیده

یکی از رویکردهای ضروری در طراحی معماری توجه و شناخت فاکتورهای روانشناسی است. چرا که عدم توجه به این موضوع میتواند عواقب گسترده ای در زمینه ناهنجاریهای اجتماعی بدنبال داشته باشد. این مهم در محیط های آموزشی که شکل دهنده دیدگاهها و بنیادفکری دانش آموزان است اهمیت بیشتری می یابد. این زمینه مطالعاتی گرچه در رشته معماری تا حدودی نوپا محسوب میگردد ولی مطالعات صورت گرفته قابل توجه و تاثیر گذار بوده و دارای تاریخچه ای شایان ذکر است. همواره با گذشت زمان به حجم و کیفیت مطالعات در این زمینه افزوده شده است. علیهذا این آیتها و مطالعات میتوانند در ساختار ضوابط معماری فضاهای آموزشی کاربرد بیشتری یافته و در برخی مواقع این دو رویکرد به انطباقی هم افزا برسد. گرچه الزامات طراحی بطور نسبی با فاکتورهای روانشناسانه همسو بنظر میرسد اما دیدگاه روانشناسانه میتواند بعنوان رویکرد نقش بیشتری ایفا نماید. در این تحقیق از یک سو به بررسی الزامات ضوابط معماری شهرسازی در فضاهای آموزشی و از سوی دیگر به فاکتورهای روانشناسی محیط پرداخته شده است. در یک بررسی تطبیقی این احکام با یکدیگر مقایسه و نقاط تفاوت و تشابه مشخص گردیده است. فصول مشترک و نیمه مشترک دسته بندی و تحلیل گردیده است. تجربه و تحلیل اطلاعات در راستای نحوه نزدیک کردن دو دیدگاه و رویکرد برای رسیدن به احکام مشترک و تامین کننده اهداف هر دو رویکرد میباشد. آنچه این پژوهش در پی آن است تلطیف محیط های کالبدی و همسازی آن با تمایلات روحی و ذهنی دانش آموزان است. به نحوی که ضوابط و رویکردهای مختلف بتوانند با هم افزایی ضمن تامین عملکردها منجر به ایجاد فضاهایی با جذابیت بیشتر و لذت بخش تر برای دانش آموزان باشند. نتیجه این تحقیق ارائه راهکارهایی برای نزدیک ساختن الزامات ضوابط معماری مدارس به رویکردها و اولویتهای روانشناسانه میباشد.

واژه‌های کلیدی: ضوابط، معماری و شهرسازی، روانشناسی محیطی، مدارس، فضاهای آموزشی، همگرایی

۱- مقدمه

در سالهای اخیر با توجه به گسترش سیستمهای آموزشی و تغییرات قابل توجه در روشهای آموزشی، هماهنگ نمودن بسترآموزش با تمامی جوانب نیازهای دانش آموزان، مورد توجه متخصصین آموزش قرار گرفته است. محیط فیزیکی یا همان

* Corresponding author :Dr Mina Kaboudarahangi Email: m-ahangi@srbiau.ac.ir

+ این مقاله مستخرج از پایان نامه کارشناسی ارشد با عنوان "طراحی مجتمع آموزشی پسرانه در تهران با هدف روانشناسی محیطی" به نگارش سیدعلیرضاناصحی واستادراهنمائی خانم دکتر مینا کبودرآهنگی از گروه معماری-دانشکده عمران،معماری وهنردانشگاه آزاداسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران - ایران میباشد.